

REIS

Äraarvamatu Hiina VI

Olümpiastaadion ja teised suurehitised

Olümpiastaadion, see on maailma suurima katusealusega ehitised, mille projekteerisid šveitslased, kuhu mahub ideaalis 100 000 pealtvaatajat.

Ma ei ole näinud kunagi nii sümpaatset ja armsat spordiehitist kui on seda Pekingi olümpiastaadion!

Väga loodan, et see objekt saab ka maailmas arhitektuurialase tunnustuse, sest ta väärneb seda. Staadion tundus kaugelt vaadatuna küll raua- ja betoonimürakana, kuid lähedalt vaadates ja staadionil viibides oli ettekujutus hoopis hubasem. Rahvas ristis staadioni kohe „linnupesaks” ja ta meenus tõi seda. Sinna mahtus olümpiamängude ajal 91 000 pealtvaatajat. Staadion oli sisustatud tehnika viimase sõna järgi - murukatte all olid mitmesugused töstemehhanismid, mis tõusid näiteks lõputseremoonial kõrgeks torniks, katuseäärtes jooksid paljud trossid, mida avaja lõpupidustusel kasutati. Võistluste ajaks kaeti väljak kiiresti muruga. Staadioni katusele lasti õhku ilutulestikuraketid. Staadion maksuseks arvati olevat 3 miljardit krooni, ülalpidamiskulud aastast on ca 200 miljonit, sellepärast mõeldi mida sellega pärast mängu teha.

Pärast olümpiamängude lõppu ehitati staadionit veidi ümber ning see läks kohaliku jalgpalliklubi valdusse.

Minu arvates kõige raba- vana ehitus, mis rajati spetsiaalselt olümpiamängude tarvis, oli hoopis televisiooni peamaja. See hollandi arhitekti poolt projekteeritud

Linnupesaks ristitud olümpiastaadion.

näiliselt gravitatsiooni eirava horisontaalsetest ja vertikaalsetest osadest hoone tundub kummalisena, aga kindlasti saab ka see maailmas tähelepanuväärseks objektiks.

Turvakontroll ja pealtvaatajad

Turvakontroll võistluste tsooni sisenemiseks oli äärmiselt tugev, sest kardeti terroriakte. Kaasa tohtis võtta vaid need asjad, mida sul võistluspaigas vaja läks. Aga kaasavõetud ravimite ostar- vet pidid põhjendama. Kaasa ei tohtinud võtta mitte mingisugust söödavat või joodavat kraami, teravaid asju jms. Iga võistluspaika sisenev inimene pidi läbima metalliotsija kontrolli. Turvakontrolli läbides nõuti võistluspaikades vaid võistluste pileti ette näitamist.

Hiina publik oli hästi sõbralik ja elas kõigile väga hasartselt kaasa, eriti toetati nõrgemaid. Kui võistles hiinlane, siis karjuti kõikjal „tsaina” või „khiina”.

Õhtusel ajal toimunud võistluste piletid olid suhteliselt kallid mitte ainult hiinlastele, vaid ka meile. Kuid meil olid piletid eelnevalt broneeritud, ei saanud me kõike mida tahtsime, näiteks lõputseremooniale oli eestlastele vabamüügist eraldatud vaid 4 (!) piletit.

Võistlused

Kõige esimene võistlus, mida Pekingis külastasime oli vehklemine. See peeti uues lainelise kujuga ja hiina lehvikut meenutavas suures universaalhallis. Vaatasime meeskondliku epee võistluse haaravaid poolfinaale ja finaale, mis lõppes hiinlaste

jaoks dramaatilisel, sest nad lootsid kuldmedalit, lõpuks jäid aga medalist hoopis ilma. Võit kuulus prantslastele. See musketäride võistlus, mis kunagi oli eestlaste paraadala, oli ootamatult harsartne ja põnev.

Meeste käsipalli poolfinaale vaatasime 20 000 inimest mahutavas hallis. Meeldi mulle jättis väikeriigi Islandi käsipallivõistkond, kes alistus finaalis suurriigile Prantsusmaale ja sai hõbemedali. Paradoks on see, et Islandil on vaid ca 300 000 elanikku ja käsipalli mängitakse seal maailmatasemel. Eestlased, keda on rahvarvult vähemalt kolm korda rohkem, ei ole siiani suutnud olümpiamängudele saata ühegi sportmängu võistkonda. Mida veel viriseme? Kas ei ole äkki meie peas või uskumises midagi kinni?

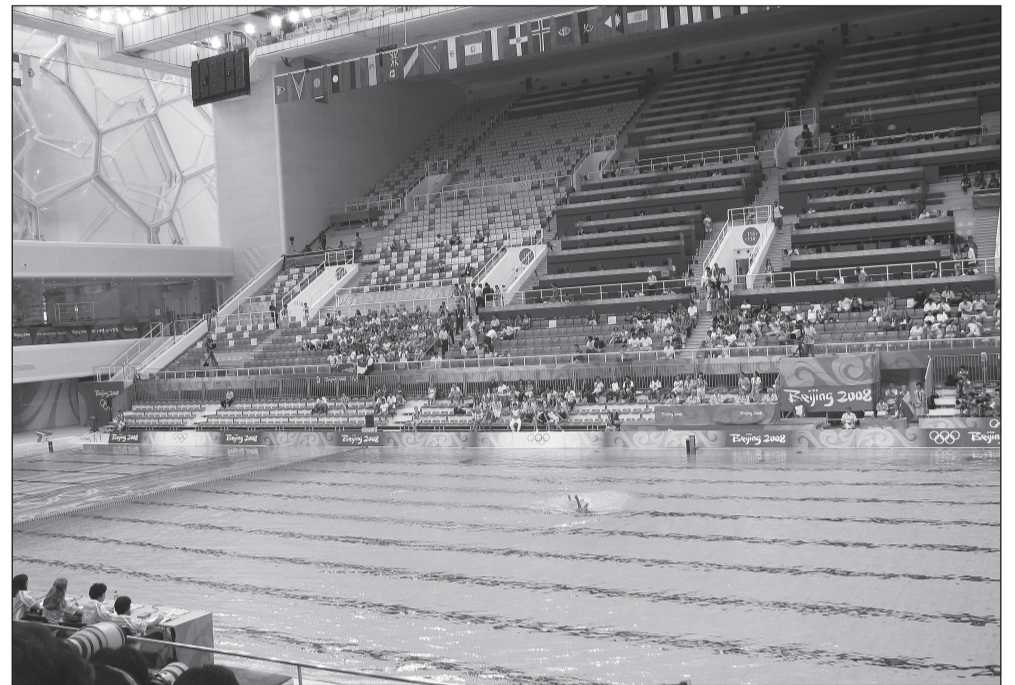
Kujundujumine

Kõik veesportialad peeti viit basseini sisaldavas 120m x 180m hoones, mida nimetati „kuubikuks”. Hoone välispilt meenutas molekule või mulle ja oli eriti kaunis öösel, kui ujula seintel süttisid vahelduvalt erivärvilised tuled. Siin peeti enne ujumise, vetehüpete võistlused.

Olin varem telerist ku-

Väga tähelepanuväärse arhitektuuriga televisioonimaja. 3x Erakogu

Hiigelsuure ujula sisevaade.

jundujumist näinud ja Pekingis oli võimalus näha paarisvõistlust. Mehed tulid vaatama vaid seetõttu, et mujale lihtsalt pileteid ei saanud. Aga pärast võistlust olid nad ülimalt rahul, sest see kunstteha vees kujundeid - oli võr- ratu. Paaride arvestuses võit- sid venelannad, ning nende puhul võiks kasutada märk- sõnu: täpsus, ilu ja graatsia. Keda see ei mõjutaks?

Pärast olümpiamänge halli siseilmet muudeti: sinna rajati tenniseväljakud, kaup-

lused, restoranid ja ööklubid ning see muutus treeningu- ja vabaajakeskuseks.

Korvpall

Vaatasime hiigelsaalis naiste medalimänge. Finaalis kohtusid ameeriklased ja austraallased. Platsil kohtusid erinevad koolkonnad ja kuigi roheline mandri mängijad olid võitluslikumad, jäi võitjaks ameeriklaste jõuline ja tehniline koolkond.

Meeste finaali vaatasime telerist ja nägime imet, mida juhtub vaid olümpiamängudel. Ime oli minu arvates see, et vaid 17aastane Hispaania tagamängija Ricky Rubio esitas USA vastu kõrge partii. Samas tõestasid ameerika profid, kes nad meisterlikkusest tegelikult on. Kui üheaegselt saab väljakul kokku viis ässa, siis võistkonnamängu pole, ja sageli ei võideta. Nii oli ameeriklastega eelmisel mängudel Ateenas. Nüüd näidati, et osatakse ka võistkonna eest mängida. Tundus, et mäng Hispaaniaga oli justkui tasavägine. Tegelikult kui seis läks tasavägiseks, tegid ameeriklased kohe sisse turvalise vahe. Mängu lõpu eel, kui seis oli jälle tasavägine, tegi superäss Kobe Bryant mida tahtis ja ameeriklastele pandi lõpuks kaela ihaldatud kuldmedalid.

Ülimoodne, 18 000 pealtvaatajat mahutav korvpallihall läks pärast olümpiat NBA Hiina liiga käsutusse, sest huvi korvpalli vastu on kohalike seas hämmastavalt populaar-

seks muutunud. Halli saab ka hoki- ja iluuisutamise võistlusteks kasutada.

Sõudmine

Pidime minema ka sõudekanali äärde võitlusi jälgima, aga selle päeval jäeti võistlused ära, sest sadas meelelt. Järgmiseks päevaks oleks saanud pileteid, aga meil olid juba teise ala piletid olemas.

Aga see, mida Jaanson ja Endrekson sõudekanalil tegid, liigitub kindlasti fantastika hulka ja on eeskujuks kõigile, kes spordis kõrgele trügida tahavad.

42aastane Jaanson ja Endrekson olid finišis teised. Kui mehed finaalsõidu lõpetasid, olid nad tühjad nagu sidrunid. Jaanson sõitis end pildituks ja ei suutnud ise paadist välja tulla. Temast noorem Endrekson kosus siiski kiiremini. Jaanson tegi ajalugu mitte sellega, et sai teise olümpiahõbeda, vaid tõestas kogu maailmale, et 42aastase- na on võimalik olla spordi tipus. Uskumatu kuid fakt!

Pärast pildituks sõit- mist pidi kurnatud Jaanson minema konditsioneeritud ruumi dopingukontrolli. Proov õnnestus kätte saada alles peale kolme tunni möödudes ning järgmisel päeval tõusis Jaansonil üle 40 palavik ning tal tuli olla olümpiakülas haigevoodis mitu päeva.

LEONHARD SOOM